

The Oldest Slovene
Daily in Ohio
Best Advertising
Medium

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENE PROGRESSIVE BENEFIT SOCIETY

Neodvisen dnevnik
zastopajoč interese
slovenskih delavcev
v Ameriki

VOLUME XVIII—LETO XVIII

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY, (TOREK) NOVEMBER 5, 1935.

ŠTEVILKA (NUMBER) 261

FAŠIZEM POMENI MANJ HRANE ZA LJUDSTVO

Nacijska vlada je strogo omejevala konzum surovega masla. Mussolini je ukazal dva dni posta na teden.

BERLIN. — Nacijski živilski minister Walter Darre je te dni uvedel strogo regulacijo za konzum surovega masla. Odredil je, da se mora konzum surovega masla znižati za 50 procentov, ki so bili odjemalci v avgustu tekočega leta, in količina naročil se mora znižati ravno toliko, za kolikor se je znižala proizvodnja surovega masla v avgustu. To pomeni, da se konzum masla izdelekov zniža za okoli 50 procentov.

Pojedelski minister je tudi ukazal, da se poštna pošiljstva surovega masla zniža za 50 procentov, obenem pa se je odredilo, da se del proizvedenega surovega masla izroči državnemu konzumnemu odboru "za slučaj nujnosti".

RIM. — Premijer Mussolini je te dni odredil, da se prebivalstvo po dva dni v tednu, ob torku in sredo, vzdrži uživanja mesa. Ukazano je, da se strogo štedenje ostale hrane. V ta namen je vlada poslala volve in matere mož, ki so padli v svetovni vojni, da orodijo posebne odbore ter razporejajo propagando za "fašistični post" od hiše do hiše. Vladi, da se mora z živčevjem šteti, ker se ga rabi za vojaštvo. V Afriki, medtem ko sankcije grozijo narodov ustavitvi uvoza živeča v Italijo.

Te dni je fašistična vlada tudi ukazala, da se bo vse trgovine sebo oborožilo s topovi, karabini, ali pa s puškami. Tako, da se bo rabilo kot pomožno orodje, ako bi Liga narodov napadla na mornariško blokado italijanskih pristanišč.

Med tem se iz Zeneve poroča, da je generalni komitej Lige narodov, ki sestoji iz predstavnikov 58 narodov, formalno določil 12. novembra kot datum za svetovnega gospodarskega bojkota proti Italiji.

Zahvala
Mrs. Rose Frank se iskreno zahvaljuje Mr. in Mrs. Anton Bajak, E. 71 St., kot tudi družini Mike Bajak, ki so položili svoje vence na krsto pokojne Martina Franka, ter so bila imena pomotoma izpuščena na zahvali.

Guardian banka
RBC je te dni začela z novo aktivno premoženja propadle Guardian Trust banke, v upanju, da bo na imovino mogoče dati novo posojilo, ki bi omogočilo plačevanje nadaljnjih \$6,500,000 dividend in banki pred božičem.

Popravek
Časno članarino v svoti \$5.00 je poslalo S. N. Čitalniško društvo 128 SNPJ, in ne društvo št. 128 SNPJ, kot je bilo pomotoma objavljeno v sobotni številki naše listu.

Nova trgovina
Mr. Anton Mršnik, 15609 Warren Rd., je otvoril trgovino s sadjem in zelenjavo. Prihodnja se gospodinjam za nakupovanje.

DVA ZAMORCA UMORJENA V JEČI

NEW ORLEANS, La. — Dva mlada zamorca, ki sta bila obtožena kriminalnega napada na neko belo dekle, sta bila ustreljena od šerifskih deputijev, ko je eden začel streljati na nekoga, deputija z revolverjem, katerega mu je neki prijatelj tajno poslal v ječo. V strelski bitki sta bila šerif Clancy in neki deputi ranjena.

Prosvetni odbor SND
Danes ob 8. uri zvečer se vrši važna seja Prosvetnega odbora S. N. D. Prošeni so vsi člani odbora, da se gotovo udeležijo. — J. Tavčar, tajnik.

JEZ OB VOLGI OBETA BUSINESS ZA AMERIŠKE FIRME

NEW YORK. — Kot se je zvedelo tukaj, bo Sovjetska Rusija takoj pričela z delom za zgradbo ogromne hidro-električne centrale ob reki Volgi. Projekt bo večji kot pa Boulder jez v Nevadi. Električna centrala ob Volgi bo imela 26 turbin in letna proizvodnja bo znašala devet milijard kilovatnih ur.

Sovjetska vlada bo naročila velik del električne opreme v Ameriki in tukaj bo najela tudi mnogo tehnične pomoči. Reka je dve milj široka in dvignilo se jo bo 80 čevljev za umetno namakanje 10 milijonov akrov zemlje in pa za preskrbo električne sile industrijam, ki se jih je že zgradilo v dolini.

Velika ruska električna centrala ob Dnjepru je bila dovršena pred tremi leti. Glavni inženir pri gradnji je bil polk. Hugh L. Cooper iz New Yorka. General Electric je preskrbel generatorje in drugo opremo, ki je veljala 26 milijonov dolarjev. Naročilo za turbine pa je dobila Newport News Shipbuilding and Drydock Co.

Odličen urednik vidi pohod fašizma v Ameriki

Ako se razmere ne izboljšajo, bo fašistična nevarnost v Zed. državah čedalje večja. Narod mora biti na straži.

V soboto je govoril v Clevelandu Oswald Garrison Villard, bivši urednik liberalne revije "The Nation" in eden najodličnejših ameriških publicistov. Villard je izjavil, da ni nobenega dvoma, da tudi Amerika plove poasi sicer, toda sigurno, v fašizem. Samo dve reči morejo odvrniti prihod fašizma: to se razmere izboljšajo in če se bo ljudstvo pravočasno zbudilo ter vodilo odločen boj proti fašistični nevarnosti.

"Pomnite, da fašizem v Ameriki bo nosil čisto drugačno maso kot fašizem v evropskih deželah," je izjavil Villard. "Ameriški fašizem bo naš lastni produkt in njegova nevarnost je tem večja, ker ga večina ljudi niti spoznati ne bo mogla. Prihajal bo potom rastoče kontrole nad organi javnega mnenja, potom kontrole nad univerzami, cenzuro in časopisi. Diktator bo prišel najbrže šele enkrat pozneje."

Znamenja o pojavi fašističnega gibanja, ki so že danes vidna, je dejal Villard, so sledeča: Poskušajo se vsakemu naprednemu gibanju dati pečat "komunizma" in radikalizma; propaganda proti liberalizmu v fil-

ŠE EN CLEVELANDSKI BANKIR V JEČI

Bivši podpredsednik Guardian Trust banke, Archibald R. Fraser, ki je pred kratkim priznal krivdo povelje \$5000 bondov, katere so imele karmelitske redovnice naložene na omenjeni banki, je bil v petek od okrajnega sodnika Kerr-a, obsojen na zapor od enega do deset let, na kar je bil takoj odveden v okrajno ječo. Tam bo ostal deset dni, da uredi svoje osebne zadeve, potem pa se ga bo poslalo v državno jetnišnico v Columbus.

Fraser je že drugi uradnik Guardian banke, ki se nahaja v ječi. Bivši predsednik banke, J. Arthur House, je pred tednom dni nastopil zapor v zvezni jetnišnici v Pennsylvaniji, potem ko je bil na zveznem sodišču spoznan krivim sleparije v zvezi s polomom banke.

OGLASANJE Z MULO JE BILO DRAGO

BELLEVILLE, Ill. Neka pekarija je za oglaševalne svrhe rabila mulo, katere je neko žensko brcnila v rebra ter ji zadala resne poškodbe. Ženska je tožila in porota ji je prisodila \$10,000 odškodnine.

KAMPANJA ZA PROMETNO VARNOST V ILLINOISU

SPRINGFIELD, Ill. — Illinoiska državna policija je pričela z veliko kampanjo za prometno varnost širom države, tekoma katere se bo ustavilo avtomobile ter pregledalo, če so v varnem stanju. Nezadostne luči in slabe zavore bo moral vsak avtomobilist nemudoma popraviti.

Beg iz življenja

V Wade parku je bilo najdeno truplo 30-letnega brezposelnega delavca Walter J. Martin. Poleg trupla je ležal revolver. Mrtiški oglednik je odločil, da je možki izvršil samomor.

Učiteljica v Canonsburgu je žrtev "patrijotizma"

Izgubila je službo, ker se je uprla obveznemu salutiranju zastave.

CANONSBURG, Pa. — Tukajšnji šolski odbor je soglasno sklenil, da se odslovi Miss Grace Estep, 25-letno brhko učiteljico tretjega razreda, ker se je uprla obveznemu salutiranju ameriške zastave. Odbor pa je sklenil, da se učiteljica v sredo dovoli zaslišanje, pri katerem bo imela priliko zagovarjati svoje stališče. Šolski odbor je podvzel korake proti učiteljici na podlagi odloka državnega pravdnika Charles J. Margiotti, na katerega se je obrnilo tozadevno. Salutiranje zastave se je uprl tudi 13-letni brat učiteljice, ki tukaj hodi v šolo. Miss Estep je dovršila študije na državnem učiteljskem kolegiju v Californiji ter spada k verski sekci "Priše Jehove", katere člani verujejo, da je človek dolžan javno priznavati lojalnost le Bogu, ne pa od človeka narejenim emblemom.

"Mojim in vašim prednikom ni bilo potrebno salutirati zastave," je izjavila dnevna učiteljica. "Pa so bili navzlic temu dobri državljani. To nima nobene zveze s patrijotizmom."

SIN ŽIGOSA POLITIKO PREMIERJA BALDWINA

LONDON. — Oliver Baldwin, ki kandidira za poslance kot delavski kandidat, je v govoru, ki ga je imel v distriktu Peisly, ostro ožigosal militaristično politiko sedanjega vlade, kateri stoji na čelu njegov oče, premijer Stanley Baldwin. Mladi Baldwin je v govoru izjavil:

"Če človek posluša nekatere ljudi, bi prišel do zaključka, da hočejo najmanj 150 novih bojnih ladij. Jaz vem, da delavski razred ne potrebuje velike mornarice. Veliko mornarico hočejo le njih gospodari, da bi se z njeno varovalo njih življenja, njih denar in njih žepe."

ARETACIJE RADI "KOMUNISTIČNE ARMADE"

SAN FRANCISCO, Cal. — Zvezni armadni častniki so tukaj aretirali dva možka, Izaka Finkelsteina in Johna Stevenzona, o katerih se trdi, da sta člana skupine, ki tukaj rekrutira "komunistično armado". Stevenzon je poljski državljan.

Morilec plačal zločin

V soboto je bil v Columbusu usmrčen v električnem stolu 45-letni Ethel Lamphier iz Norwalka, O., ki je 25. junija kriminalno napadel in umoril 65-letno vdovo Mrs. Katherine E. Wilde. Obsojenec, ki je bil že prej enkrat zaprt radi napada na neko žensko, je prebil več ur pred eksekucijo v molitvi ter je šel čisto mirno v smrt.

Gradbeno delo oddano

Notranji tajnik Ickes, ki vodi zvezna javna dela, je naznanil, da je George A. Fuller Co. iz Washingtona dobila kontrakt za zgradbo delavskih stanovanjskih poslopj v okrožju Outhwaite, ki bodo veljale \$3,650,000. Ista firma ima tudi kontrakt za enaka poslopja v Cedar - Central okrožju.

KVOTA ZA PRODUKCIJO KROMPIRJA DOLOČENA

WASHINGTON. — Danes se je zvedelo, da je farmerska administracija že sestavila kvote za produkcijo krompirja, ki bo dovoljena farmerjem, ne da bi bili obdavčeni. Vendar pa se številke še ni objavilo. Glasom AAA zakon za omejitve krompirjeve produkcije, ki stopi v veljavo 1. decembra, se bo računalo tri četrtinke centa davka za vsak funt krompirja, ki se ga bo produciralo preko kvote. Pričakuje se, da bo vlada v teku par dni objavila kvote za posamezne države.

Med tem pa se je med farmerji v New Jersey in Pennsylvaniji pojavilo gibanje, da se zakonu postavijo po robu. Ustavnost zakona se tudi nahaja pred najvišjim sodiščem v tožbi, ki jo je vložila država Georgia, da se preizkusi oblast vlade pri kontroliranju bombažne produkcije.

ROOSEVELTOV SIN IMA ZOPET NEPRIJATELJE

CONCORD, Mass. — Najmlajši sin predsednika Roosevelta, John, ki je drugoletnik na Harvard univerzi, ima zopet neprijatelje s policijo radi avtomobilske vožnje. Tukajšnja policija trdi, da je zadnji nedeljo ob prikli neke družabne zabave, z avtomobilom, ki je pri tem padla na cesto. Dotična zabava se je vršila v Concord Country klubu. Mladi Roosevelt pa pravi, da so izjave policije "absolutno neresnične". Pravi, da sploh ni vozil avtomobila, temveč da se je na zabavo peljal z nekim prijateljem in da ni res, da je kako dekle padlo z avtomobila.

Sweeney za Townsenda

Takozvana Rooseveltova liga za socialno pravičnost, katero vodi demokratski kongresman Martin L. Sweeney, se je na nedeljskem shodu izrekla za Townsendov penzijski načrt. Na seji je govoril organizator Townsendove organizacije, J. E. Robb, ki je rekel, da predno se snide kongres v januarju, se bo zbralo 50 milijonov podpisov v prilogi temu načrtu, glasom katerega ima vsaka 60 let stara oseba v deželi dobiti \$200 mesečne pokojnine.

Sleparski agenti

Oblasti svrjajo, da je v Clevelandu na delu mnogo agentov, ki prodajajo inšurene za kompanije, ki nimajo poslovne pravice v Ohio, ali pa ki sploh ne obstoje. Javnost se opozarja, da je na straži pred podobnimi sleparji. Kdor je v dvomu, kadar se mu ponuja kake vrste inšurenec, naj pokliče urad Cleveland Life Underwriters, Inc., ki se nahaja v hotelu Statler.

Lekarniški trust

Standard Drug Co. je te dni naznanila otvoritev svoje 51 lekarnje v Clevelandu. Kot v drugi trgovini, tako tudi v lekarništvu trudi čedalje bolj izpodrivajo samostojne trgovce.

Kultura

Dramsko društvo "Anton Verovšek"
Prosi se vse igralce dramskega društva "Anton Verovšek", da gotovo pridejo nocoj, točno ob 7. uri na oder Slov. Del. Doma. — Režiser.

AVTOMOBILSKA RAZSTAVA ZA 1936 OTVORJENA

NEW YORK. — Tu se je otvorila v soboto narodna avtomobilska razstava za leto 1936, na kateri je razstavljenih nad 300 najnovejših avtomobilskih modelov. Vdeležba na prvi dan je bila velika in avtni tovarnarji prerokujejo, da bo produkcija prihodnje leto prekosila celo letošnjo ter pomagala potegniti vso industrijo iz brezdnega depresije. To je prvič v teku 30 let, da se razstava novih avtnih modelov vrši v jeseni namesto začetkom leta, v upanju, da s tem ublaži industrijsko mrtvilo in zmanjša brezposelnost, ki običajno nastopi tekom zimskih mesecev.

VAL BOMBNIH EKSPLOZIJ V MILWAUKEE POJASNJEN

MILWAUKEE, 3. nov. — Skrivnostni val bombnih eksplozij, ki se je pojavil v tem mestu tekom zadnjega tedna, je bil danes pojasnjen, ko je bil 20-letni Hugh Frank Rutkowski pri eksperimentiranju z 38 ukradenimi kosi dinamita raztrgan na drobne kose. Ubita je bila tudi 9 let stara Patricia Mlynarek, ko je eksplozija poškodovala v zrak dom njenih staršev, ki se nahaja zraven garaže, v katerem je Rutkowski eksperimentiral z bombami. Ranjenih je bilo enajst oseb, med katerimi sta tudi mati in brat ubite deklice.

Val dinamitnih eksplozij se je pojavil v Milwaukee zadnji soboto. Prva bomba je eksplodirala v mestni hiši v Shorewood okolič, dveh podružnicah First Wisconsin National banke, zadnji dve pa na dveh policijskih postajah. Pred vsako eksplozijo je bila alarmirana požarna bramba in ko je prihitela na požarišče, je sledila eksplozija. Policija je tekom tedna zajela 43 oseb, katere se je sumilo bombnega terorizma, toda vsled po-

(Dalje na 2. str.)

ARETACIJA RADI UMORA UNIJSKEGA RUDARJA

PELL CITY, Ala. — V zvezi z umorom nekega unijskega premogarja, ki je bil v ponedeljek ustreljen iz zasede, je bilo tu aretiranih devet mož, med katerimi so trije uradniki Alabama Fuel and Iron Co. Aretirani so bili na podlagi WARRANTA mrtiškega oglednika. Unijski rudar je bil ubit, ko se je skupina rudarjev približala nekemu rudniku omenjene družbe, ki posluje na ne unijski podlagi.

TRGOVEC OBTOŽEN UMORA DESETH OSEB

CHICAGO, 4. okt. — Grocerist Frank Vitale se bo te dni moral zagovarjati radi umora desetih oseb, ki so našle smrt, ko je dal zažgati svoj hišo, da iztirja zavarovalnino ter si tako pomaga iz depresije. Z njim vred sta obtožena njegov nečak Jos. Vitale in Jos. De Chiari, ki je poživ dejansko izvršil. Za vse tri se bo zahtevalo smrt v električnem stolu.

Napredek mestne elektrarne

Mestna elektrarna v Clevelandu ima sedaj 51,000 odjemalcev in v prvih devetih mesecih tekočega leta so njeni dohodki znašali \$2,468,000, oziroma več kot kdaj prej v tolikem času. Število odjemalcev je v teku enega leta naraslo za tisoč.

28 ARETACIJ NA ČEŠKEM RADI ŠPIJONAŽE

Med aretiranimi, ki so obtoženi prodajanja vojaških tajnosti Nemčiji, so tudi štiri ženske.

PRAGA, 3. nov. — Policija je sinoči začela obširen lov za osebami, ki so osumljene, da se nahajajo v špijonažni službi Nemčije. Aretiranih je bilo 28 oseb, ki so obtožene, da so prodajale vojaške tajnosti.

Med aretiranci je tudi neki češki armadni major. Uradno policijsko poročilo pravi, da sta dve nemški radio postaji kmalu potem, ko je bila aretirana neka ženska po imenu Ana Dienal, naznanili njeno aretacijo, z očitnim namenom, da posvarijo njene tovariše. Radio oddajna postaja v Berlinu in nemško propagandno ministrstvo pa obdolžitev odločno zanikujeta.

Poleg omenjene Ane Dienal, ki je baje ljubica načelnika nemške špijonažne službe v Dresdenu, so bile aretirane še tri druge ženske. Med aretiranimi so Čehi, Nemci in Avstrijci. List "Prager Tagblatt" poroča, da so špijoni med drugim prišli v posest tajne formule za izdelovanje neke vrste strupenega plina ter jo prodali nemški vladi. Uradno poročilo pravi, da je bila večina aretacij izvršena v onem delu Češke, kjer živijo Nemci.

Med aretiranimi je tudi neki mesar z imenom Adolf Burger iz Weiperta, ki je obtožen, da je nekega češkega državljana z imenom Anton Secher zvalil preko nemške meje, kjer je padel v roke nemški tajni policiji.

POLITIČNI TRIKI OB ZADNJI URI

Danes se vršijo v Clevelandu županske volitve. Vreme ni ugodno, ker že od jutra pada dež, vendar se pričakuje, da bo šlo na volišče do 300,000 ljudi. Kot navadno, se političarji v zadnji uri poslužujejo vsakovrstnih trikov. V 12. in 13. wardi, kjer žive povečini zamorci, ki so normalno republikanci, so se danes zjutraj pojavile vzorčne glasovnice, na katerih so narejeni križi pred imenom Millerja, ki je demokratski kandidat za župana, in pa pred imenom dveh republikanskih councilmanov, Finkelja in Bundyja. To je poskus, da bi se zamorce pripravilo, da bi volili Millerja. Tudi župan Davis je zadnji trenotek udaril po Burtonu, da se masčuje za poraz pri primarnih volitvah. Ukazal je, da morajo vsi mestni uslužbenci priti na delo, ako ravno imajo javni nameščenci po zakonu na dan volitev delati samo pol dneva, navada pa je, da se ob teh dnevih v javnih uradih sploh ne dela. Izid volitev bo znan že danes zvečer, podrobnejša poročila pa boste čitali v jutrišnji "Enakopravnosti."

Nov naslov

Anton Klančar, tajnik društva "Kristus Kralj", št. 226 K. S. K. J., naznanja članstvu, da se je preselil iz E. 74 St. na 6329 Card Ave.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV P.T.G. & PUB. CO.
 6231 ST. CLAIR AVE.—HENDERSON 5811
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor
 Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto\$5.50
 Za 6 mesecev\$3.00; za 3 mesece\$1.50
 Po pošti v Clevelandu za celo leto\$6.00
 Za 6 mesecev\$3.25; za 3 mesece\$1.60
 Za Zedinjene države in Kanado za celo leto\$4.50
 Za 6 mesecev\$2.50; za 3 mesece\$1.25
 Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
 Za 6 mesecev\$4.00; za celo leto\$8.00
 Entered as Second Class Matter April 26 h, 1918
 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
 Act of Congress of March 3rd, 1879

104

SVETOVNI MIR IN DEMOKRACIJA

Mnogo socialistov rado trdi, da mora trajni svetovni mir kakor resnična demokracija ostati samo sen vse dotlej, dokler socializem ne spodrine kapitalizma. To zveni radikalno, v resnici je pa to prav slabotno stališče razen v glavah takih fantazistov, ki mislijo, da more popolni socializem zavladati na zemlji kar čez noč. Tako stališče odlaga resno delo za mir v nedogledno daljšino.

Kajti zgradnja socialističnega gospodarstva ni niti enostaven niti hiter proces. Diktatorska vlada se lahko vrže čez noč in nadomesti z demokratično vlado. Toda zgradba novega gospodarskega reda in načina je naporen, počasen proces; saj je tudi današnje gospodarstvo potrebno stoletja razvoja. Sam primer sovjetske Rusije potrjuje to.

Tako stališče, ki odlaga delo za mir v nedogledne čase, torej nikakor ne pomeni pobude, temveč ohranjenje v boju za ohranitev svetovnega miru.

Dandanes je na svetovnem miru zainteresiranih več ljudi kakor na socializmu. Za socializem se ogrevajo samo misleči mezdni delavci in pridružujoči se jim intelektualci, malomeščani in kmetje. Svetovni mir si pa vroče žele skoro vsi razredi, tudi kapitalisti, kolikor niso zainteresirani pri vojnih dobavah. Niti vsi militaristi niso danes za vojno. Vsakdo se boji sovražnega napada, zahteva obrambo pred njim, toda za očitno napadalno vojno se navdušujejo razen peščice brezvestnih zaslužkarskih politikov in hazarderjev samo še norci in zločinci. Kajti prestrašne so posledice, ki jih mora prinesiti vsaka večja vojna, ki ogroža ne samo posamezne razrede, temveč vse poedince v vojno zapletenega naroda brez ozira na razredne razlike.

Splošno razširjenje demokracije bi zato danes zadoščalo za zavarovanje svetovnega miru. Ni res, da ustvarja vojne samo kapitalistična konkurenca. Bilo je mnogo vojn, ki so jih vodile skregane dinastije in plemstvo, davno pred kapitalističnim gospodarstvom. Industrijski kapital je bil v neki dobi celo našproten vojni. Ne doba svobodne konkurence, temveč pohlep po monopoliziranju trgov in izvozov surovin je napravil posamezne kapitalistične skupine bojevitve, iz česar so poleg starih nastali novi vzroki vojn. Toda medtem so se kapitalisti naučili, da se internacionalno sporazumevajo o svojih monopolih. V demokratičnih državah, kjer so delovni razredi duhovno in politično samostojni, nima nobena tista sila, ki ima interes na vojni, tiste moči, da bi napravila vojno. Samo v nedemokratičnih državah se jim to lahko posreči.

Splošna demokracija pomeni splošni, trajni mir. Splošna demokracija zagotavlja svetovni mir in prav tako sigurno vodi v socializem tam, kjer živi številni, inteligentni in samostojni misleči proletariati. Demokracija je skupna korenika, iz katere drug poleg drugega in drug v drugega izvirata in rasteta tako svetovni mir kakor osvobodjenje in zadovoljenje delovnega človeštva socializem. —Karl Kautsky,— D. P.

Poročilo o shodu

Bedford, O.

zDne 13. oktobra, 1935 se je v Engineers poslopiju vršil shod, katerega je sklicala komunistična stranka. Na shodu je bil govornik, ki se je udeležil sedmega kongresa v Moskvi, Earl Browder. Govornik je poročal, kako Sovjetska Rusija napreduje pod delavsko vlado. Tam se gleda vedno za naprednost in zboljšanje v korist delavstva in vseh ozirih. Povdarjal je, da je veliko razlike med kapitalizmom in fašistično vlado. Dočim pa isti prešajo masne profite iz uboge delavca, pa Sovjeti napredujejo v korist delavca ter smirno sovražijo kapitalistični sistem. Tu pa tam se v nazadnjaških listih piše, kako brezverska je Rusija, to pa le zato, ker ne pustijo kapitalistom in nazadnjačkom svoje prste vtikati v vladne posle.

Drugi govorniki so tudi udarili po mestni administraciji in s tem so priporočali, da pri volitvah na 5. novembra držite roke proč od Millerja in Burtona. Pri tem so pa tudi strogo povdarjali, da ne volite za okrajni (County) čarter.

Udeležba je bila ogromna. Nad tisoč ljudi je moralo stati zunaj. Na temu shodu je tudi bi-

lo naznanjeno, da bo na 7. novembra vršila 18. obletnica revolucije v Public avditoriju, ter se občinstvo vabi na na veliko udeležbo.

Eden navzočih

Vabilo na sejo

Newburgh, Ohio

Tem potom prav prijazno vabimo vse članice Gospodinskega Kluba na "Jutrovem", da se gotovo udeležijo prihodnje redne mesečne seje, katere se vrši v četrtek dne 7. novembra ob 7. uri zvečer v Slovenski Delavski Dvorani na Prince Ave.

Prošene ste, da ste gotovo navzoči, ker bomo imeli na dnevnem redu več važnih zadev za razmotrivanje in ukrepati in da ne bo potem kaj napak, je najlepše, da se udeležite seje in ste navzoči. Apelarim na članice, da upoštevate točnost, da se lahko seja prične ob 7. uri.

Nadalje vabim tudi tiste, katere še niso članice našega kluba in imajo veselje delati v korist Slov. Del. Dvorane, da se pridružijo k nam in bomo vse skupaj delale in gledale za napredok dvorane. Torej ne pozabite, na sejo v četrtek 7. novembra ob 7. uri zvečer v Slov. Del. Dvorani na Prince Ave. Pozdrav
 Mary E. Rozanc, tajnica

Zanimive vesti iz stare domovine

Huda nesrečka kovaškega mojstra

Huda nesrečka se je zgodila v Spodnjih Jaršah pri Homeu. Jože Juhant, 32letni kovaški mojster, je v svoji kovačnici mirljivo vrtel smrkov brus, na katerem je nekaj brusil. Brus pa se je nenkrat razletel, kakor da bi eksplodiral. Posledice so bile strašne. Juhanta je vrglo ob tla ter mu odrgalo desno roko v rami. Ves krvavec in v strašnih bolečinah je prišel Juhant v ljubljansko bolnišnico, kjer pa mu seveda niso mogli drugače pomagati, kakor da so mu roko v rami amputirali ter rano zašili. Marljivi mojster je tako sedaj ob možnosti za službo, ker ne bo mogel več delati.

Ponesrečenici

Pretep je nastal v neki gostilni v Vevčah, v katerem je nekdo kruto pretepel 35 letnega Ivana Zagoršča, delavca iz Vevč. Poškodovan ga je po glavi in plečah, tako da je moral ranjenca prepeljati v bolnišnico ljubljanski reševalni avto. — V Spod. Hrušici se je z vročim mekom polila po nogah in rokah ter dobila hude opekline 6 letna Danica Pahole, hčerka tovarniškega delavca. — Na Dolgem brdu pri Poljsniku je nekdo sunil z nočem v vrat 27-letnega delavca Albina Prelogarja. Tudi ta je moral v ljubljansko bolnišnico.

Tragična smrt na kolodvoru

Umrl je nagle smrti mariborski puškar Josip Sternad, star 56 let. Zadel ga je srečna kap na kolodvoru v trenutku, ko se je hotel peljati v Avstrijo. Zgrudil se je sredi drugih potnikov v prostorih kolodvorske carinarnice ter je obločal pri priči mrtve.

Galeba s Severnega morja,

ki meri z razprostrtimi krljuti 1,40 m, je ustretil pri Pljuju lovec Ivan Korošec. Taki galebi so tu zelo redke ptice.

Poročili so se v Mariboru:

Prelog Alojz in Tibaot Zofija, Zujs Alojz in Ferline Marija, Deueman Ant. in Bogovič Marija, Kaloša Janez in Horvat Marija, Mrzlekar Alojz in Bošin Viljemina, Šoster Bogo-

mir in Lončarič Angela, Stus Rihard in Rahel Friderika. Navporečencem mnogo sreče!

V treh ubitih

V Žikarjih so kožuhal pri posestniku Golobu. Na kožuhanje je prišlo mnogo fantov in med njimi so bili nekateri oboženi. Dva sta imela lovske puške, eden na flobertovsko. Ko so se ponoči vračali s kožuhanja, je nastal med njimi naenkrat preprij in pretep. Naenkrat je odjeknilo nekaj strelcev in brata Franc in Konrad Ceh sta se zgrudila ranjena. Dočim ima Konrad le lažje poškodbe, je zadel brata Franca Ceha krogla v trebuh ter mu prebila telo in izstopila na hrbtu. Na treh straneh mu je pri tem ranila črevesje. Franca so takoj prepeljali v Maribor. bolnišnico, njegovo stanje pa je zelo resno. Orožniki so pretepačem odvzeli puške.

Poročila sta se v Zagrebu.

gosp. inžen. Mile Šolaja, gospodarstveni inženjer, in gđc. Alda Sorlijeva, filozofka, hčerka dr. Ivo Sorlija mariborskega notarja in pisatelja slovenskega.

Smrtna nesreča

Pod vlakom, v Tremeljih so našli 52 letnega delavca Grila Josipa, ki je bil zaposlen pri regulaciji Savinje. Gril je imel počeno lobanjo. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico, kjer je pa že v soboto umrl.

Ponesrečenici in poškodovanci

Z vrelo kavo se je p. l. l. in močno opeknel po glavi in vsem telesu 1-letni Franc Biteznič, sin delavke na Brdu 14 pri Zgornji Šiški. — V Sodražici je tolkel po patroni 36-letni, tkalec Anzelme Il. Patrona je eksplodirala ter ranila Ilca po rokah, očeh in telesu. Poškodbe so težkega značaja. — V meslini klavnici je nekdo sunil z nočem v levo roko 10-letnega mešarskega vajenca Martina Čoloba iz Zgornje Šiške in ga nevarno ranil. — V Križah pri Trzinu je tovorni avto podrl 22-letnega pomočnika Jožeta Perka iz Zgornjih Dupcij 30. Perko je dobil hude poškodbe na glavi.

Preiskava o smrti Penkove

končana

Okoli 10. junija so našli v po-

toku Rači v bližini Podrečja, občina Dob pri Domžalah, že nagnito žensko truplo, v kateri so pozneje spoznali bivšo bogato Amerikanko, na stara leta previtkarico, 57 letno Marijo Penkovo, ki je stanovala v Podrečju pri mizarju Francetu Hribarju, kateremu je bila prej prodala svojo hišo. Penkovo so že pogrešali od 27. februarja letos naprej. Ko so truplo potegnili iz vode, je sodna komisija ugotovila, da ima utopljenska znake nasilja, ki so kazali, da je bila najbrž umorjena.

Umora je bilo osumljenih 7 oseb, ki so bile po orožnikih prepeljane v zapore ljubljanskega okrožnega sodišča, kjer se je uvedla kazenska preiskava proti vsem osumlencem. Ta preiskava je sedaj končana. Preiskovalni sodnik je spise predložil drž. tožilstvu, da odredi po proučitvi vsega zbrane materiala, ali se proti osumlencem dvigne obtožba zaradi umora ali ne. Tri osumljene osebe: Marija Dolničar star. in Marija ml. ter Miha Hribar so bili te dni izpuščeni na svobodo. Ostali štirje osumljenci tako glavni osumljene mizar France Hribar in klobučarski pomočnik Jože Pirc so bili pridržani v zaporih. Hribar pa zanika vsako krivdo.

Smrtna nesreča s puško

Metlika, 10. okt. — 15 letni deček Šavor Stanko iz Radovice je gnal vole na pašo. S seboj je imel voziček, na katerem bi po končani paši odpeljal koruznico. Na paši pa je v nekem grmu našel staro zarjavelo puško, katero je najbrže pustil kak divji lovec, katerih je po naših krajih zelo veliko. Na paši se mu je pridružil Zlogarjevoj Lojze. Iz neznanega vzroka se je nabasana puška sprožila in zadelo Savorja Stanka v levo prsno stran. Smrtno zadet se je zgrudil in par minut nato izdihnil radi notranje izkrvavitve.

Zlogarjevega Lojzeta so pripeljali danes metiški orožniki v Metliko, zanika pa vsako krivdo. Nadaljnja preiskava bo dognala, čigavo je bilo orožje in kdo je kriv te tragične nesreče.

Ogenj na Barju

Vse letošnje poletje prebivalci Barja neprestano trepetajo pred nevarnostjo požara. Po Barju se namreč klati mnogo delomrznih, ki so zelo maščevalni ter požigajo domove in gospodarska poslopja tistim posestnikom, ki jih odklonijo. Barjanski kmetje pa so sami reveži in nikakor ne morejo vzdrževati velike armade prosjakov, ki se klatijo po Barju. Letos je bilo tudi več požarov, ki so nastali zaradi tega, ker so se na kozolce in skednje spazili ljudje, ki so tam kadili in z ogorki zanetili ogenj. Sedaj je zopet gorelo, in sicer tokrat pri posestniku Antonu Kunšcu na Knezovem strdanu. Goreti je začel pod ogenj pa se je razširil na dvojni kozolec. Zgorelo je okoli 4000 kg sena in slame, več orodja in nekaj metrov drv. Gasilci so prihiteli gasilci z Barja, Rudnika in iz Ljubljane. Gasilec se je posrečilo omejiti požar, tako da se ni razširil na hiše. Škode je okoli 35.000 Din, lastnik pa je zavarovan le za 30.000 Din.

Goljufija z nemškimi markami

Med dolgo vrsto goljufancev ki so jih ošeparili razni nemški pustolovci z inflacijskimi ali predvojnimi bankovci, se je uvrstila tudi neka ljubljanka. Z njo se je seznanil 41-letni Ernest Robel, doma iz naslov v uradu "Enakopravnosti" Hamburga. Izdal se je za sti.

SKRAT

"Ali ima tvoja žena kaj oddaljenih sorodnikov?"
 "Nobenih. Vsi so prišli živeti k nam..."

"Zakaj pa več ne poješ na koro?"

"Zato, ker zadnje nedelje nisem pela, prihodnji dan pa me je nekdo vprašal, če so orgle popravili..."

"Ančka je strahovito užaljena, ampak trpi molče!"

"Potem rad verujem, da trpi!"

"Ti praviš, da so bule na tvoji glavi posledice dednosti?"

"Da, moja žena je podedovala temperament po svoji materi."

VAL BOMBNIH EKSPLOZIJ V MILWAUKEE POJASNJEN

(Dalje iz 1. str.)

manjkanka dokazov je vse izpuščila. Govorilo se je tudi o "komunistični teroristični zaroti".

Dinamit je bil ukraden 3. oktobra iz bližnjega CCC taborišča. Nocoj policija še ni mogla dognati, če je bil v garaži ob času eksplozije še kdo drugi poleg Rutkowskija, toda išče se nekoga 18 let starega tovariša ubitega mladega moškega, ki je bil menda na poti v garaž, ko se je pripetila eksplozija. V strahoviti razstrelbi je bilo poškodovanih na ducate domov v okolici in skupna škoda je ocenjena na \$75.000.

Celo mesto si je globoko oddahnilo, ko se je prišlo do dna skrivnostnih eksplozij. Kot poroča policija, je bil Rutkowski že večkrat kaznovan radi malih tatvin in da je bil kronično kriminalnega tipa. Bil je brez dela ter je bil zavrnjen, ko je prošil za vstop v CCC taborišče.

inženjerja. Ljubljancanki je dopovedoval, da bo njena vloga v Poštni hranilnici v znesku 8750 Din propadla, ker jugoslovanski denar ni nič vreden, on pa je pripravljen zamenjati ta znesek za avstrijski ali nemški denar. Ljubljancanka mu je res izročila hranilno knjižico. Pri slovest na kolodvoru je prebrisan Nemec izročil Ljubljancanki za jamstvo več nemških bankovcev v znesku 2000 mark. Začuden je Ljubljancanka pogledala v banki, kamor se je šla prepričati o vrednosti tega denarja, ko so ji povedali, da je že davno izven veljave, ker je bil izdan leta 1910. Za Nemcem seveda ni nobene sledi.

Močan pretres možganov

je dobila v Sv. Kungoti 29 letna Marija Talcer pri padcu z drevesa. Nezvestno so pripeljali v mariborsko bolnišnico. Slučna nezgoda je zadelo pri obiranju sadja 35 letnega Franca Vuteja iz Selnice, ki si je pri padcu zlomil levo nogo. Oba se zdravita v bolnišnici.

Išče se

stanovanje; hiša sama zase ali pa stanovanje, spodaj s 5 ali 6 sobami, kopalnico, fornezom in garažo. Želi se dobiti med E. 82. in E. 79 St., ter med St. Clair in Superior Ave. Kdor ima tako stanovanje v najem, naj pusti letni Ernest Robel, doma iz naslov v uradu "Enakopravnosti" Hamburga. Izdal se je za sti.

Zaščita matere v Jugoslaviji

(Zdravniški kongres v Beogradu se je izjavil za odpravo plodu.)

Pred kratkim je bil v Beogradu kongres jugoslovanskega zdravniškega društva. Na kongresu so razpravljali predvsem o zaščiti matere in odpravi plodu, poleg tega pa tudi o drugih zdravstvenih vprašanjih.

Glavni poročevalce o materi in plodu je bil dr. Jovan Mijušković, tajnik zdravniškega društva. O njegovem predavanju poročala beogradska "Politika" med drugim tako:

"G. dr. Mijušković ugotavlja v svojem uvodnem delu znatno razširjenost kriminalnega odprave plodu v naši državi. Ta po njem predstavlja socialno zlo, ki po svojem nadzornem učinku stoji na isti stopnji kakor sifilis in tuberkuloza. Na odpravo plodu v našem narodu delujejo socialni in biološki faktorji. Odpravljanje plodu je v zvezi s gmotnim stanjem in napornostjo dela, ki ga opravlja žena. Čim večje je število članov v neki družini, tem večja napornost je za ženo in tem čišči so splavi."

Tudi biološki faktorji (oslabljenje spolne moči in zdravja) vplivajo na manjšo steriliteto otrok. "Posebno radi velike umrljivosti dojenčkov in majhnih otrok. To umirajoče dojenčkov in otročičev je pri nas daleč večje kakor v drugih državah s srednjo umrljivostjo."

Kriminalni splav (po zakonu nedovoljena, skrivna odprava plodu) v Srbiji je zasledil ne le mesta in meščansko družbo, temveč se je v istem obsegu razširil tudi po deželi. Samo da so na deželi mnogo težje posledice kriminalnega splava."

Nato razlaga zgodovino raznih naziranj in zakonov o splavu in ugotavlja v tem oziru veliko raznolikost v današnjih državah. "V nekaterih državah se odpravljajo splavi za skrivni splav. V drugih državah odprava plodu tolerira, tako da stvarno stoji nekaznivost kljub strogim zakonom, predpisom. Tako je prišlo do tega, da v Nemčiji dosega splav milijonsko številko, pa se nihče ne kaznuje kljub strogima zakonoma 218 in 219 kazenskega zakonika."

Rusija s svojo zakonodajo iz 1910 in 1924 leta legalizira splav. Odprava plodu se vrši brezplačno po klinikah in bolnišnicah. Zanimivo in važno je, da je kljub temu pri rasku prebivalstva postal večji kakor v predvojni Rusiji, v kateri se je odprava plodu strogo kaznovala."

Končno je predlagal, da bi tudi naša zakonodaja dovolila brezplačni splav v bolnišnicah ali klinikah, da bi se s tem obvarovalo pred boleznimi in smrtjo, ki jo povzroča dojenčkov in otročičev. Splav ni zdravniško koristna stvar, ali kjer je potreben, naj ga izvrši zdravnik-strokovnjak.

Tehtna Mijuškovičeva izjava je bila raznih znanstvenih vidikov podprla tudi dr. Hans Pichler, dr. Jan Tuma iz Prage, dr. Stofa novič iz Beograda, dr. Vladimir Bazala iz Zagreba in drugi.—D. P.

ABESINSKI DROBIZ

Italijani so razširili dosedanje steno iz doline reke Mareb proti Adu v cesto. Do njihove okupacije teh krajev je bila stena tako tesna in neprimerna, da je imela prava stena jedva za pešca in mezo, dočim se danes po nji lahko premikajo tudi druga vozila.

Abesinske čete se premikajo samo ponoči, podnevi počivajo skrite v varnih sklonih, ki jim jih nudi priroda domovine.

Abesinsko sveto mesto Aksum sliči v veliki pomladi. V Aksumu hranijo prastare rokopise in dragulje velike vrednosti. Vsako leto imajo tam svete plesne in velike procesije menihov in pismoukov.

V palači rasa Seyuma v Adu so našli Italijani dva mlada leva, ki so ju poslali v Rim Mussoliniju v dar.

Dosedanje izgube Abesincev cenijo na 10.000 mož.

Atu Ambaj, polkovnik v vojski generala Nasibuja, ki poveljuje jugovzhodni armadi, je prinesel v Harar sto funtov težko plinirano bombo italijanskega izvora, ki ni eksplodirala pri padcu na zemljo. Bombo so postavili v vladnem poslopiju v Hararju.

Za svobodo in ljubezen

Marko Stojan
Roman iz Balkana.

Ciničen smehljaj mu je igral okrog ust, ko je govoril te besede — smehljaj ljudi, ki jih je naučila izkušnja, da je mera človeškega poštenja največkrat le številka svote, ki jo treba plačati poštenjaku, da ti ugodí v vsem, kar želiš.

Dušana pa so obšle druge misli:

"Ali, Mr. Brown!" je vzkliknil in prijel Amerikanca za roko, "kako naj se vam zahvalim? Žrtve, ki jih doprinašate za nas, presegaajo meje tega, kar vam moremo povrniti..."

"Ne bodimo sentimentalni!" je dejal Amerikanec veselo in mahnil z roko. "Zmenili smo se vendar, da je vaša avantura tudi moja; prosil bi vas torej, da nič ne omenjamo med seboj lapaljš, ki me jih stane ta ali ona kriza v naši dramí. Posebno, ker vam moram zatrditi, da se taki malenkostni izdatki prav nič ne poznajo mojemu imetju."

Nato jih je povabil v kajuto, da se pokrepčajo in odpočijejo po svojem napornem in nevarnem izletu v Solun. Pri dobri kapljici, s katero je bila jahta gospoda Browna očividno izborna založena, so jim oživele trudne oči in dvignil se jim je pogum — skrb je izginila izmed te družbe, kakor izginje megla v toplem sijanju jesenskega solnca. Nihče ni pogrešal spanja, ki ga skoraj niso bili okusili preteklo noč; sleherni se je čutil pripravljenega, tvegati največje napore in nevarnosti iznova — samo da zagledajo že enkrat pred seboj zaželeni cilj.

Na odmor policijskega načelnika ni bilo treba čakati dolgo. Kmalu se je pojavil na pragu mornar in poklical Browna na krov kjer mu je izročil načelnikov tajnik mnogokrat zapečaten pismo. Dični predstojnik je sporočal Amerikancu, da se je pripravljen zadovoljiti s ponudeno kavejco, a s pogojem, da gospodje nemudoma zapuste Solun. Mr. Brown je pokimal zadovoljno, ko je prečital to dokaj protislovno izjavo, v kateri se je razodevala vsa cinična breznačajnost turškega činovnika.

"Naročeno mi je, da naj kar jaz prevzamem denar," je dejal tajnik, ko je Amerikanec zložil pismo in ga pomeril od nog do glave.

"Vem, tako stoji v pismu," je odgovoril Mr. Brown flegmatično. "Ali ste prinesli tudi dokumente, ki sem jih zahteval od vašega predstojnika?"

"Imam jih pri sebi..."

"Kazite!"

Nič hudega ne sluteč, je izvlekel žlahtni oproda še žlahtnejšega gospodarja ovitek s turškim in organom, da naj olajšajo solunskim varnostnim oblastem in organom, da naj ojašajo lastnikom te listine njihov odhod iz Soluna z vso mogočo vstreljivostjo.

Amerikanec je zložil tudi to pisanje in ga vtaknil v žep.

"Pardon, gospod!" je vzkliknil načelnikov tajnik in iztegnil roko. "Preden mi ne izročite kavejce, vam ne smem dati tega papirja!"

"Ze dobro; vrnite se in povejte gospodu načelniku, da ga spoštujem sicer visoko, zaupam pa mu ravno tako malo, kakor on meni. Njegova skrb bodi, da pridemo s temi papirji v žepu neovirano na kraj mesta, to je, vsaj toliko iz dosega solunskega vojaštva in policije, da bo naša varnost v naših lastnih rokah. Tam sem pripravljen plačati domanjeno svoto v vaše roke ali makar v njegove lastne. Naj-

boljše je, ako se vrnete od njega zopet k meni in nas spremite sami na pripraven kraj. Ne pozabite pa prositi gospoda načelnika, da nam pošlje tudi kakor priporočilno pismo do policijskih oblastnj v notranjosti dežele."

Tajnik si je pritisnil prst na čelo in pomislil. Na to je pokimal, priklonil se in odšel.

Ko se je vrnil uro kasneje, je našel vse naše znanke pripravljene za odhod. Policijski načelnik mu je bil izročil zahtevano priporočilno pismo in ga pooblastil, da sprejme denar, dasi ga niso nič kaj veselile te obširne ceremonije, ki jih je hotela imeti Amerikančeva previdnost. Hotel pa je pokazati najbrže, da tudi policijski načelniki niso ljudje brez vsake vljudnosti in manire, ako jim pozlatiš dlani tako kneževsko kakor Amerikanec njemu: poslal je tri kočije, da zapeljejo tovariše iz mesta. Namesto pravih izvoščkov so sedeli na kozlih seveda sami preoblečeni redarji.

Brown je povabil v svojo kočijo Dušana in Whelerja; ker je prisedel naravno tudi tajnik policijskega načelnika, jim je bilo nekoliko tesno. Toda misel, da bodo kmalu zunaj mesta, daleč od vseh zaprtij, načelnikov, policijskih zased in drugih ovir, ob katerih se more spotakniti ne nadoma še tako dobro premišljen načrt, jim je bila tako prijetna, da niso niti opazili kdaj je zdrknila mimo njih zadnja solunska hiša.

Končno pa so se ustavile kočije kakor na dogovorjen mig. Kraj je bil neobljuden daleč na okoli, cesta prazna; le v daljavi se je videlo par samotnih in čemerikavih kolib.

"Tukaj, mislim, bi se lahko poslovil od gospode," je izpregovoril tajnik in pomignil Brownu z zgovornim pogledom svojih črnih oči.

Amerikanec je odprl vrata in se ozrl po okolici.

"Res," je dejal nato, izvlekel listnico in vzal iz nje debel zavoj bankovcev. "Ali imate naše priporočilno pismo pri sebi?"

"Ah, hvala; izvolite prešteti. Sporočite svojemu predstojniku naše pozdrave; upam, da bo cenil v polni meri lojalnost, ki nam veva, držati se dane obljube in šteti kavejco, kakor se imenuje ta svota v narečju solunske policije, dasi bi lahko odslavili vas in vaše kočijaže praznih rok."

"Gotovo," se je namuznil tajnik s ciničnim usmevom. "Toda gospod načelnik je zaupal vaši lojalnosti tem rajši, ker ve, da boste cenili tudi vi njegovo, ko se prepričate v kakem drugem kraju, da njegovo priporočilo ni bilo preklicano..." Saj veste, koliko je vreden popisan papir."

"To spoznanje nas bo le veselilo. In da ohranite tudi vi v spominu to našo skupno vožnjo —

POSEBNOSTI ZA CELI TEDEN

Nova ajdova moka, 10 funtov — 47c
Nov pisani fižol 2 funta 15c
Nov Navy fižol — 4c
Nova koruzna moka — 3c
Gold Cross mleko, kanta 6c
Makaroni ali špageti — 8c
Franks cikorija, zavoj — 8c
Velik zavoj Rinso — 19c

FRANK GORENC

1435 E. 55 St.

ENDicott 9716

evo nekaj za vas..."

To reki mu je stisnil v roko precej obsežen bankovec.

Med tem razgovorom so bili izstopili. Naši prijatelji so izločili nekaj prtljage, ki so jo imeli s seboj, tajnik je sedel v svoj voz, kočijaži so obrnili...

Par minut nato je bil oblak prahu, ki se je dvigal na cesti proti Solunu, edino, kar je še spominjalo vrlo četo na turško policijo. Bili so sami, cesta, ki je ležala pred njimi, je bila slaba, toda vodila je naprej... vodila je k odločitvi.

"Prav za prav bi bili sami najeli vozove," je menil Estournele. "Lahko bi se peljali do prihodnje železniške postaje — tako pa bo treba jahati podplate."

"Boljše je tako," je dejal Dušan, "zato, ker je varnejše. Par kmetskih kljuset, ki nas ponese dalje, dokler se ne zaupamo železnici, se najde kmalu. V Solunu že zato nismo smeli pustiti sledi, ker bi pretela nevarnost, da jo najde Halil bej — ali bolje, njegova psa von Schratten in Birbantini..."

V trenutku, ko je izrekel Dušan svoje besede in imenoval zločinca, kriva vseh teh nesreč in prigod, se je srečala "Florida" v solunskem zalivu s križarko, ki je nosila Halila in njegova pomagala.

Vsa poštena trojica je stala na krovu križarke in opazovala jahto z daljnogledi.

"Florida zapuša Solun, eks-celencia!" je vzkliknil von Schratten z neveselim glasom, kakor da bi bil upal na tihem, da se ladija kazni in maščevanja kar pogrezne njemu na ljubo.

"Nič za to!" je menil Halil bej brezskrbno in mahnil z roko. "Ljudje, ki jih je pripeljala, sede v varnem zaporu ali pa so še na ladiji. Ni se nam torej bati, da bi nas motili..."

"E vero," je pokimal Birbantini. "Res je to: nihče nas ne bo motil v razgovoru z Alijem Kemalom, kakor se vidi. Samo — vrag ve, ali bo razgovor zaradi tega prijetnejši?"

"Florida" pa je plula brzo in ponosno po svojih valovih; hite-la je, da se ustavi v Benetkah in počaka tam Amerikanca, ki je bil ukazal tako svojemu prve-mu oficirju.

XXIV.

Mreža se zadrgne.

Minilo je bilo štirinajst dni — dolga doba za našo četo, ki je komaj čakala, da odloči usodo Arnavtov in njihovih nesrečnih jetnic — še daljša pa za Ivanovega očeta, ki je čakal doma v grozi in skrbeh brez vsakega sporočila, in za Dušanovo mater in Ljubico, katerih sleherna misel je bila te čase molitev za srečen uspeh sina in brata ter njegovega prijatelja.

Dolga je bila ta doba tudi Aliju Kemalu, ki je potoval s svo-

jima jetnicama proti domačemu kraju, podoban tigru, ki odnaša svoj plen v najglabljio džunglo, kjer mu hoče izpiti kri, varen pred zasledovalci.

Jusuf je bil izpolnil svojo obljubo; ko se je dal Ali Kemal izkreati z bratom, Jerico in lady Heleno ob ustju Strume, mu ni bilo treba čakati niti četrte ure, da se je pojavil pred njim zvesti oproda, obdan od divjih obrazov, nabranih kdo ve kod po brlogih teme in zločina.

Arnavtski oficir se je spogledal zadovoljno s svojim bratom, potrepal Jusufa po rami in mu izrekel pohvalo v domačem jeziku, katere učinek sta presodili jetnici po rezanju, ki je razkladal divje obličje Skipetarja za trenotek v dve strašni, zgubanci in sršci polovici.

"S temi vam ne bo dolgčas, mylady," se je obrnil Isa Kemal k Angležinji, ki je zrla z brezčutno visokomernostjo mimo teh razbojnikov v golo pokrajino. "To se pravi, jamčim vam vsaj, da vas od pomanjkanja zabave ne obide misel, ločiti se od nas in ogledati si naše zani-mive dežele po drugačnem programu, nego sva ga sestavila z mojim bratom. Ti mladiči so namre veliki ljubitelji lepih dam — kar človeka končno ne moti posebno, ako se je sam že prej pozabaval; nato pa — tako mi Allaha — lahko bi se zgodilo, da vama odletita lepi glavici; nežnih čuvstev ne smete pričakovati od naših fantov, saj veste po lastni izkušnji, kako kratkotrajna je skipetarska ljubezen!"

Lopov se je zarezal široko tej svoji zverski duhovitosti in se u-daril po kolenih; toda smeh ga je minil kaj naglo, ko so se ujele njegove oči s Heleninimi — tako leden in oster je bil njen pogled.

"Poslušajte me, človek," je izpregovorila Angležinja z glasom, ki je zvenel trdo in rezko. "Človek, ako smem dati to ime nečloveku... Da se neha v vaši družbi vse, kar imenuje kulturni svet moralo in spoštovanje do šibke ženske — o tem sva se prepričali dovolj. Toda opozoriti vas hočem na nekaj, kar zahteva samo varnost vaših namenov in — bogme da, — tudi vaše glave! Iz vaših last-

nih besed sem posnela, da slusite maščevalce za svojimi petami; svetujem vam torej, naj ne položite nihče izmed vaju svoje zločinske roke na naju dve, dokler niste tako varni in skriti, da vas niti prst božji ne izkoplje iz vašega zavetja. Sreča je opoteča povsod, tudi tam, kjer se Arnavt posmehuje človečanstvu in pravici; in gorje vam in vsem vašim, ako se vam spotakne noga na poti, na katero ste zašli."

"Hahaha!" Isa Kemal se je zagrohotal na vse grlo. "Ne boj-te se, nežna golobica! Nihče ne položi roke na vaju, dokler nismo v naši dedni kući — od on-dot pa nas prst vašega Boga ne izkoplje, živih nikoli, ne nas, ne vas!"

"Ali slišiš, srnica moja!" Ali Kemal se je nagnil k Jerici, ki je zaječala obupno, odskočila in skрила svoj obraz na Heleninih prsih. "Tam bomo varni... pred tvojimi prijatelji in pred tvojim božjim! Samo veter, ki brije nad vrhovi, bo mogel do tebe, da ti zapoje svatovsko pesen..."

Ustnice so mu drgetale v mahoma razpaljeni divji strasti; in Jerica je lahko slutila pomen

POSEBNOSTI

Rižve in krvave klobase, 6 za 25c
Najboljše suhe mesene klobase, 4 funte za 97c
Dobra čista mast, 5 funtov za 69c
Zmleto meso, mešano, 2 funta 25c
Pork Shoulder za klobase 17½c
Solatno olje (Golden West 1 Gallon can) \$1.09
Fine Granulated sladkor, 25 funtov vreča \$1.35

KRIZMAN'S CASH MARKETS

6422 ST. CLAIR AVE.,
Nasproti S. N. D.
1132 EAST 71 ST.

NE TVEGAJTE — IGRAJTE SE VARNO

Z VASIMI

HRANILNIMI KNJIŽICAMI NA POSOJILNICAH

Kupite pohištvo, peči, preproge, radio aparate, električne ledenice in pralne stroje.

Mi plačujemo najvišje cene na trgu za hranilne knjižice. Mi prodajamo naše blago po najnižjih cenah.

THE KRICHMAN & PERUSEK FURNITURE CO.

15428-32 WATERLOO RD.

ODPRTO OB VEČERIH KENmore 0164 VOGAL E. 156 ST.

Poleg Ben Franklin 5 & 10 Cent trgovine.

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5811

njegovih bogokletnih besed, da si jih ni razumela.

"Toda ne bojte se," je povzel Isa Kemal, obrnjen k lady Heleni. "Nihče vama ne stori žalega — dokler ne dospemo na varno, kakor pravite sami; samo opozoriti vas moram, da bi pomenil vsak najmanjši poizkus bega vajino smrt; le korak z naše poti, le gib, ki izda to namero — in toliko krogel, kolikor je teh naj-nih zvestih, vaju reši bližine dveh zaničevanih Skipetarjev na vekomaj!"

In kakor da bi hotel potrditi

svoje besede, se je obrnil k spremljevalcem ter jim dal v arnavtskem jeziku jako nedvojbenega pomena, zakaj risje oči banditov so se obrnile od Ise Kemala do jetnic s tako zlobnim bleškom, da ju je izpreletela mrzla groza od glave do pete.

(Dalje prihodnjé)

Proda se

hišo s 4 sobami in 5 akrov obdelane zemlje v Madison, O. Ve-lepo urejeno. Proda se po zmer-ni ceni. Za naslov se poizve v "radu "Enakopravnosti".

STEAM — HOT WATER — VAPOR

OIL SYSTEM-HOT AIR FURNACES
LAHKO KUPITE NA 36 MESEČNIH
OBROKOV ZA IZPLAČEVANJE

Sprejemamo v popravila vse različne furneze in boilerje po najnižjih cenah. Vprašajte za slovenskega zastopnika Stefan Robash.

— WOLFF HEATING CO. —

HEATING ENGINEERS
9703 NORTH BOULEVARD
Telefon: GLEnvile 9218, 9219

ODPRLI SMO

TRGOVINO S SVEŽIM SADJEM IN ZELENJAVO

ter bomo vedno najbolje postregli cenjenim odjemalcem. Se toplo poročamo, vsem Slovencem in Hrvatom za naklonjenost. Najbolje bomo — najnižje cene.

ANTON MRSNIK

15609 Waterloo Road — v Kmettovem poslopu

ZA OTROKE, KI RASTEJO

Ni boljšega kruha kot je Lantov izboljšani klobec. Sedaj se ga naredi z 100% več masla, je bogatejši v tistih vitalnih vrednostih energije in hranilnosti, ki jih vsi otroci, ki rastejo, potrebujejo. Servirajte ga jim z dodatno pri vsakemu obedu.

Lantov POSEBNO FIN KRUH
se dobi pri vašemu neodvisnemu prodajalcu

SEDAJ NAREJEN Z 100% VEČ MASLA

TRGOVCI IN OBRTNIKI

Vaši odjemalci in posetniki vas bodo veliko bolj upoštevali ako se jih boste za božične praznike spomnili s kakšnim majhnim darilom.

PODARITE JIM KRASNE

KOLENDARJE

ki vam bodo služili tudi v reklamno svrhu za vašo obrt.

Oglejte si vzorce koledarjev pri domačem podjetju. — Cene zmerne.

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVENUE